

Obsah

Pravda v duchovním a fyzickém světě

první přednáška, Berlín 25. ledna 1916 9

Minulost a obraz nutnosti. Budoucnost a otevřená možnost svobody. Tabulka *Kantových* antinomií. Omezenost logiky v přístupu člověka k Nekonečnu. Příklad s čísly. Pražský orloj. Jemnější elementární dění jako základ vnějšího dění. Pravda v duchovním a fyzickém světě. Působení bytostí v elementární oblasti. Dokazování ve fyzicku, nazírání v nadmyslnu. Mystérium Golgoty jako svobodný čin. *Haeckel* a válečné dění.

Pražský orloj

druhá přednáška, 27. ledna 1916 30

Pověst o pražském orloji a působení ahrimanských a luciferských sil. Zákon příčiny a následku ve fyzickém světě. Posuzování historických událostí podle jejich skutečné hodnoty. Nepříznivý posudek na *Goethova* Fausta. Svoboda a nutnost v lidských skutcích. Příroda byla kdysi svobodným činem bohů. Minulé myšlenky bohů se nám jeví jako nutnost. To, co je v nás myšlenkou, stane se později vnější přírodou.

Příklad listonoše a jeho průvodce

třetí přednáška, 30. ledna 1916 53

Příklad tří učitelů a tři postoje k životu. První postoj v ahrimanském duchu, druhý v luciferském duchu, třetí v duchu postupujícího vývoje. Tajné síly řídící události a jejich poznání. Na skutky může mít vliv to, co prožijeme před narozením. Spojení dědičnosti s duchovní bytostí v člověku. Příklad listonoše a jeho průvodce. Učením se ze života se člověk posiluje.

Součinnost svobody a nutnosti

čtvrtá přednáška, 1. února 1916 73

Sliti římského světa s Germány jako základ dalšího dějinného vývoje. Zasahování duchovních impulsů do historického dění. *Spinoza*: svoboda je iluzí. Nutnost toho, co se nezdařilo. Posílení vědomí a trest. Básnická díla o Faustu jako výsledek vývoje. Největší svoboda a nutnost z hlediska historie světa. Prázdnota světového dění pro určité vývojové impulsy. Záměry *Angelo* a vůle. Zvířeckost v člověku jako příčina zločinů. Potřebnost duchovní vědy a oddání se jí ve svobodě. Vznik správných věcí ze správných úmyslů.

Nutnost rozvíjení myšlení a vůle

pátá přednáška, 8. února 1916..... 94

Život Já na fyzické rovině jako volný akt. Středověk a prožívání aury. Oslabení vůle a prožívání světa v budoucnu. Vznik vědomí aury a posílení vůle prostřednictvím duchovní vědy. Vztah *Schopenhauera a Ziehena* k vůli a k odpovědnosti. Popírání existence Krista. Člověka ovládá sen a opojení. Nutnost rozvíjení myšlení a vůle. Nalezení pravého Já skrze Kristův impuls. Vynoření vzpomínek na dřívější životy.

Otázky svobody v přednáškách R. Steinera 121

Poznámky 155